16.2.2022
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

Eduskunnan talousvaliokunta
TaV@ eduskunta.fi

Asia: HE 229/2021 vp

Finanssivalvonnan lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi yleiseurooppalaisen yksilöllisen eläketuotteen tarjoamista ja jakelua koskevan Euroopan unionin asetuksen täydentämisestä sekä Finanssivalvonnasta annetun lain ja vakuutusyhtiölain muuttamisesta

Eduskunnan talousvaliokunta on pyytänyt Finanssivalvonnalta lausuntoa hallituksen esityksestä kansallisiksi säännöksiksi, joilla täydennetään yleiseurooppalaisesta yksilöllisestä eläketuotteesta annettua Euroopan unionin ns. PEPP-asetusta. Finanssivalvonta toteaa kunnioittaen seuraavaa.

Finanssivalvonta pitää perusteltuna valittua suppeaa sääntelylinjaa sekä erillistä kansallista PEPP-lakia, sen sijaan, että säännökset olisi sijoiteltu olemassa oleviin sektorikohtaisiin lakeihin.

Eläkkeen kerryttämis- ja maksatusvaiheen ehdot

PEPP-asetuksessa lähtökohtana on se, että pääomaa kartutetaan pitkällä aikavälillä eläkkeelle siirtymistä varten ja varojen ennenaikaiseen nostoon olisi vain rajoitetut mahdollisuudet.

PEPP-asetuksen mukaan jäsenvaltioiden on määritettävä kansallisten alatilien *kerryttämisvaiheeseen* liittyvät ehdot, ellei niitä ole täsmennetty PEPP-asetuksessa. Tällaisiin ehtoihin voivat sisältyä erityisesti ikärajat kerryttämisvaiheen aloittamiselle, kerryttämisvaiheen vähimmäiskesto, maksujen enimmäis- ja vähimmäismäärä ja niiden jatkuvuus (PEPP-asetus 47 artiklan 1 ja 2 kohta).

Lisäksi jäsenvaltioiden on määritettävä *maksatusvaiheeseen* ja kansallisten alatilien maksusuorituksiin liittyvät PEPP-sopimusehdot, ellei niitä ole täsmennetty PEPP-asetuksessa. Tällaisiin ehtoihin voivat sisältyä maksatusvaiheen alkamisen vähimmäisikä, enimmäisaika PEPP-järjestelmään liittymiselle ennen eläkeiän saavuttamista sekä ennen maksatusvaiheen alkamisen vähimmäisiän saavuttamista tapahtuvaa lunastusta koskevat ehdot varsinkin, jos kyseessä on erityisen vaikea tilanne (PEPP-asetus 57 artiklan 1 ja 2 kohta).

Edellä mainittuja ehtoja ei ole sisällytetty PEPP-asetukseen, joten ne tulisi määrittää kansallisessa lakiehdotuksessa. Asia on ratkaistu lakiehdotuksen 6 §:n viittaussäännöksellä:

> ”Tuloverolaissa (1535/1992) säädetään edellytyksistä, joiden täyttyessä eläketuotteen maksut voidaan vähentää verotuksessa, ja maksatusvaiheen eläkesuoritusten verokohtelusta.”

Lakiehdotuksessa lähdetään siitä, että tuloverolain säännökset asettaisivat rajoitteita maksatusvaiheen ja eläkesuoritusten osalta ja riittäisivät yllä mainittujen PEPP-asetuksen artiklojen kansalliseen täytäntöönpanoon.

Tuloverolaissa säädetään vapaaehtoisen yksilöllisen eläkevakuutuksen ja pitkäaikaissäästämissopimuksen maksujen vähennysoikeudesta ja maksatusvaiheen eläkesuoritusten verokohtelusta. Lakiehdotuksen viittaus tuloverolakiin voi luoda käsityksen, että PEPP-tuotteellakin katsottaisiin Suomessa olevan vastaavat tuloverolain mukaiset vähennysoikeus ja verokohtelu. Asiasta ei kuitenkaan ehdoteta säädettäväksi, jolloin muodostuu juridisesti epäselvä tilanne.

Lisäksi on huomattava, että PEPP-tuote ei ole ainoastaan vakuutusmuotoinen tuote vaan sitä voivat tarjota muutkin palveluntarjoajat kuin vakuutusyhtiöt. Epäselväksi jää miten tuloverolain säännökset soveltuisivat eri palveluntarjoajien tarjoamiin PEPP-tuotteisiin, voisivatko palveluntarjoajat itse määritellä ei-verokannustetun PEPP-tuotteen ehdot ja edelleen, voisiko Finanssivalvonta hyväksyä sellaisen tuotteen ja voidaanko sille myöntää PEPP-rekisteröinti.

Finanssivalvonta katsoo, että hallituksen esityksen ratkaisu ei ehdotetussa viittaussäännöksen muodossa täytä PEPP-asetuksen vaatimuksia kerryttämis- ja maksatusvaiheen kansallisesta säätämisestä.

FINANSSIVALVONTA

Forsström Kaisa 912372857 Rautanen Erja 912435112

16.2.2022
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen